

J 4,5-14 ⁵ Na té cestě přišel k samařskému městu jménem Sychar, v blízkosti pole, jež dal Jákob svému syny Josefovi; ⁶ tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny. Bylo kolem poledne. ⁷ Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: "Dej mi pít!" - ⁸ Jeho učedníci odešli před tím do města, aby nakoupili něco k jídlu. - ⁹ Samařská žena mu odpoví: "Jak ty jako Žid, můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?" Židé se totiž se Samařany nestýkají. ¹⁰ Ježíš jí odpověděl: "Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala pít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou." ¹¹ Žena mu řekla: "Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká, kde tedy vezmeš tu živou vodu?" ¹² Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda." ¹³ Ježíš jí odpověděl: "Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň" ¹⁴ Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému."

Začněme klipem skoro ze začátku bible: Kdysi strašně dávno vyrazil Boží lid ze země, kde mu vůbec nebylo do zpěvu, a šel za svobodou. "Tady v té otročině," povídal Mojžíš, "to není k životu, tady nás to táhne leda do hrobu, tady (kdyby to neznělo jak reklama) je to smrtonosná past."

V síle od Pána Boha a pod ochranou, kterou symbolizovala prolitá krev zabitého beránka, se dali na pochod. "Svítá nově den," ujistil je Mojžíš, "ovšem ne tady, ale v zemi zaslíbené, tak tam jdeme." Když se vydají na pochod všichni otroci z celé země, není to úplně nenápadná akce. Záhy zjistili, že nejdou sami. "Šéfe, problém," hlásila Mojžíšovi hlídka: pronásleduje nás faraonovo vojsko." Nepříjemné zjištění. Kam teď? "Přece dál, zpátky do smrtonosné pasti už nepůjdeme. Jdeme za sloupem!" povídal Mojžíš. Před nimi totiž byl ve dne oblakový a v noci ohnivý sloup, kterým jim Bůh ukazoval směr cesty.

"Šéfe, problém," hlásili vzápětí. "Sloup vidíme, ale přes ten dým a přes oheň vůbec není vidět, co nás čeká dál." Měli pravdu, do budoucnosti neviděli. Musela je vést důvěra, spolehnutí na Pána Boha. "Důvěra? No jen abychom brzy nelitovali, že jsme do toho podniku vůbec šli," vrčela hlídka a brzy s hořkým pocitem zadostiučinění bědovala: "Šéfe, problém! Za námi vojsko a před námi je moře. Smrtonosná past dvě, z toho se nikdy nedostaneme!"

Dostali. (Dál, dál tou vodou!) Přešli do bezpečí, dokonce prý suchou nohou. Jenže to na začátku ještě nevěděli, když před sebou viděli jen vodu, že se tam najednou objeví cesta. Dá se tudy jít? Není to risk? Je, ale jde ke svobodě, k životu, k radosti. Je to risk, ale fakt stojí za to.

Obraz druhý

"Dál přece nejdeme sami, dál Pán tu zůstává s námi, z faraona je krmení pro žraloky a my jsme za vodou, haleluja," zpívali si nadšeně. Chvilí. Pak to zase začalo: "Šéfe, problém! Došla voda, není co pít!" Jen ji dostali, šéfe problém, není co jíst. Dostali z nebe manu, haleluja, chléb z nebe. Ládovali se, den co den nová hostina, jenže čtete o kousek dál: "Šéfe, problém, mana už nám leze krkem, jíst se to nedá, nebyl by steak s česnekovým dipem, okurky a meloun?" A jindy zase: "Šéfe, v desateru přikázání je toho na nás moc, měli bychom pár velmi dobrých tipů, co by se dalo vyřadit."

Bloudili pouští sem a tam, nadávali Bohu, kam je to vůbec vede, a ve volných chvílích přemítali, jestli by neměli Mojžíše ukamenovat, uspořádat volby a do čela národa postavit nějakého pozlaceného vola (vůl je však k cíli nedovede, ten trefí leda do chliva, kouká z toho malér, jenže kdo to pak volovi vysvětlí, když už bude u moci?). Tak to šlo pořád dokola, až konečně přece jen došli skoro k cíli. To jen díky tomu, že nešli sami, ale že Pán zůstával s nimi.

Najednou před sebou spatřili velkolepé město (šéfe, problém: jsou tam hradby, ty nepřekonáme), okolo města byla nádherná země (šéfe problém, žijí tam zrudý, ty nikdy neporazíme) a už zbývalo jen málo: přejít rozvodněný Jordán (šéfe, tam je vody, že by i Noe žasl, to nedáme!).

“Dál, dál tou vodou,” řekl jim Mojžíšův nástupce Jozue. Vpředu šli tenkrát kněží s ozdobenou bednou, která jim vždycky měla připomínat, že dál přece nejdou sami a že jediným pánem jejich života je Bůh. Voda je opět nechala projít, oni se pak na břehu obřadně přihlásili k Bohu, že mu fakt chtějí patřit, a pak už jen obcházel hradby a troubili a město bylo jejich. Země zaslíbená vás vítá, přátelé, račte vstoupit.

Vsuvka

Bibli nečteme jako kroniku. Kdybychom ji tak četli, asi by nás zajímalo, co to tam hořelo, že z toho byl ohnivý sloup, který nezaschne, na čem držela ta voda, když se rozestoupila, aby mohla projít, a jestli si ryby nenatloukly, když na tu hradbu z druhé strany narážely, a taky odkud se přesně vzala mana, co ji pak poutníci v poušti jedli. Jenže to kronika není. Bible je literární zpracování toho, co ve víře lidi zažili a co jim zachraňovalo život. A my to literární zpracování čteme jako inspiraci pro svůj vlastní životní příběh.

Proto taky není Boží slovo všechno, co se v Bibli píše. Božím slovem se to stane až ve chvíli, kdy do vás takřkajíc vjede duch Boží a rozhýbe vás k činu. Ale když třeba z desatera něco vypustíte, aby toho na vás nebylo tolik, a když kupříkladu v tom Božím dýmu, ve kterém není moc vidět, někomu namlátíte nebo když se preventivně a nenávisťně bojíte druhých lidí, protože nás určitě přicházejí pozabíjet, to vliv Božího ducha určitě není. Duch svatý totiž neprobouzí strach a nenávisť, nýbrž oživuje ve vás, to co vám Bůh dal prostřednictvím Kristovým. A cože to je, to co vám Bůh dal prostřednictvím Kristovým? Abyste se moc nebáli, protože jste milováni a jako dárek jste dostali odpuštění hříchu. A taky abyste tu svobodu od strachu a vzájemnou lásku nabízeli a distribuovali lidem okolo sebe.

Obraz třetí

Přeskočme o pár století dál, do evangelia. Evangelista Jan zrovna dovyprávěl, jak Ježíš proměnil vodu ve víno. V následující kapitole zmínil, co Ježíš řekl jednomu zvědavci, totiž že člověk bude pořád vedle jak ta jedle, dokud nenastartuje život znovu, tentokrát z Božího ducha a vody. A teď v další kapitole líčí, jak Ježíš sedí v poledne kdesi v poušti u studny. V tom tam přišla jakási Samaritánka, aby si ze studny načerpala.

“Dej mi taky napít,” řekl jí Ježíš.

“Ale? Co to, že se bavíš se ženskou? To ti ani nevadí, že vyznávám jinou víru než ty?” Všímňte si: ani v nejmenším mu nevadilo, že je to žena, a nevadilo mu ani to, že je jiné víry. A tak s ní zapředel rozhovor.

“Kdybys věděla, co nám dává Bůh a kdo jsem, požádala bys ty mne, abych ti dal napít živé vody,” řekl.

“Z téhle studny? Vždyť ani nemáš, čím bys ji nabral. A navíc: tu studnu tu vykopal praotec Jákob – připadáš si snad větší než on? To si teda troufáš!”

“Nemluvím o vodě z této studny, po té zase přijde časem žízeň. Voda, kterou nabízím já, se v člověku stane pramenem a bude mu zdrojem k životu věčnému.”

“To zní dobře, tak mi tu vodu dej. Ale jestli si myslíš, že jsi víc než Jákob – kdo vlastně

jsi? Mesiáš?”

Přesně tak, trefila to, mesiáš, řecky se to řekne Kristus a česky to znamená něco jako ten, kdo byl vybrán (pomazán) k tomu, aby nás zachránil.

Obraz čtvrtý, poslední

Na kopci za městem stojí kříž, oblíbený popravčí nástroj té doby, a na něm Ježíš. Lidi ho tam dohnali, aby od něj měli pokoj – někteří intrikami a zradou, jiní v přesvědčení, že to tak žádá Boží zákon.

Ještě jednou připomenu, že Bible není kronikářský záznam, nýbrž inspirativní čtení pro váš životní příběh. A evangelista Jan, který tuhle story sepsal, si při psaní pomohl i ironií, snad aby nás to víc trklo.

Dohnali Ježíše na kříž, aby od něj měli pokoj – a kupodivu se jim to splnilo, jen to bylo kapku jinak, než mysleli: “Dám vám pokoj,” řekl krátce předtím Ježíš, “ale pokoj, který vám nabízím já, je trochu jiný, než je zvykem a než čekáte. Zanechám vám pokoj Boží, který převyšuje všechno, co by si tak člověk uměl přestavit a vymyslet – tak ať se vaše srdce neděsí a nestrachuje.”

Takhle to řekl, lidi to však v tu chvíli neřešili, měli dojem, že se rouhá, a někteří se asi těšili, co bude dál, protože poprava bývala docela oblíbená podívaná.

Když Ježíš umřel, jeden z vojáků mu kopím probodl bok a ihned vyšla krev a voda, vypráví evangelista Jan. Krev a voda. Už víme, že to není kronika, nýbrž něco jako vyznání, ostatně už si z Janova vyprávění pamatujeme tu vodu proměněnou ve skvělé víno (a to je teprve začátek!) a nastartování života z vody a z Božího ducha a taky Ježíšovu živou vodu, co se stane člověku pramenem k životu věčnému. Tak si ty příběhy dejme dohromady, vždyť cosi z toho prožíváme při křtu (to je ta voda) a při večeři Páně (víno, které je vlastně krev). Tahle voda a krev nám přece zpřítomňují Ježíšovu smrt a vzkříšení, k nimž se můžeme přidat.

Závěr

Vraťme se ještě k tamtěm dávným poutníkům, co odešli z otroctví (není to kapitola z dějepisu, je to vyprávění, jež vám má být posilou a inspirací, tak si ten příběh přeneste z dávných kulís do dneška a do svého vlastního života). V síle od Pána Boha a pod ochranou, kterou symbolizovala prolitá krev zabitého beránka, se dali na pochod – byl to pochod k požehnání a k Božímu cíli. V jednom kuse naráželi na životní problémy, ale jak je tak řešili, pořád znovu zjišťovali to, co je v životě snad nejdůležitější: že jsou milováni a navrch jim Bůh všechno odpustil (zrovna tady si všimněte, že to není kronika, ale náповěda pro vás). A tak šli, moc nevěděli kam a kudy, ale před nimi byl sloup oblakový a ohnivý, který je vedl. Bylo to spíš tušení, než že by přesně věděli kam. Nebylo přes ten sloup vidět, co je čeká dál (to je fakt, do budoucna nevidíte). Ale Mojžíš a Jozue a po nich i mnozí další jim naordinovali důvěru, jen ať se spolehnou, že dál přece nejdou sami, protože Pán tu s nimi zůstává.

Není to dějepis: je to pár klipů, jimiž vás má Boží duch nasměrovat přes všechny nesnáze, trable, vodu a krev k Božímu pokoji, který je poněkud jiný, než je zvykem, protože převyšuje všechno, co si člověk umí přestavit a vymyslet – a když je to tak (že jsme k němu zvaní), tak ať se vaše srdce neděsí a nestrachuje.